

Ю. А. Романовська,
к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів, Вінницький торговельно-економічний інститут
Державного торговельно-економічного університету
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1099-0787>
Д. В. Паршивлюк,
здобувач освітнього ступеня "бакалавр", Вінницький торговельно-економічний інститут
Державного торговельно-економічного університету
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3277-3249>

DOI: 10.32702/2306-6814.2023.4.96

ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ УКРАЇНИ

Yu. Romanovska,
PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Finance,
Vinnytsia Institute of Trade and Economics of State University of Trade and Economics, Ukraine
D. Parshyuliuk,
Candidate of educational degree "bachelor", Vinnytsia Institute of Trade
and Economics of State University of Trade and Economics, Ukraine

ASSESSMENT OF THE FINANCIAL SECURITY OF BANK INSTITUTIONS OF UKRAINE

У статті досліджено теоретичні аспекти фінансової безпеки банків, шляхів її покращення та методика дослідження рівня безпеки. Проведено розрахунок групи інтегральних показників для визначення рівня фінансової безпеки трьох комерційних банків України: Приватбанк, Ощадбанк, Укрсиббанк, а також аналіз динаміки зміни кількості балів та фінансових регуляторів безпеки і функціонування банківських технологій, які покликані забезпечити стійкість та ефективність роботи комерційних банків. Внаслідок проведеного дослідження було виявлено, що протягом досліджуваного періоду на достатньому рівні фінансової безпеки знаходиться Приватбанк та Укрсиббанк, а на рівні недостатності — Ощадбанк. Визначено, що рівень фінансової безпеки банків залежить від фінансових регуляторів безпеки, відповідних заходів керівництва, створення політики контролю та низки інших факторів, які дають можливість зміцнити фінансову безпеку банків. Аналіз даної теми показав недостатній рівень фінансової безпеки банківського сектору, який потребує серйозних заходів для його нейтралізації.

The article examines the theoretical aspects of financial security of banks. The financial security of the banking sector is an integral component of the financial security of the state. Ukrainian banks in wartime experienced a significant loss of their client base, but focused their activities on finding sources of financing and reshaping the directions for the use of financial resources. A group of integral indicators was calculated to determine the level of financial security of three commercial banks of Ukraine: PrivatBank, Oschadbank, UKRSIBBANK. The work analyzes the dynamics of changes in the number of points and financial regulators of security and functioning of banking technologies. When assessing the bank's financial security, a complex methodology is used with an integral value of 70 points — a maximum of 10 points for each of the above indicators. According to the results of calculations and analysis, the bank can receive one of three types of assessment of the level of financial security: critical; insufficient; sufficient.

The calculation of the integral indicator of financial security of banks was carried out for 2018-2021. During the entire studied period, Privatbank was in the zone of sufficient financial security, PrivatBank was in the zone of sufficient financial security. This is evidenced by the clear dynamics of the growth of most indicators, which are positively reflected in the efficient operation of the bank. During the studied period, Oschadbank was in the zone of insufficient financial security, which indicates the presence of a number of problems in the bank's activities. UKRSIBBANK — the level of financial security during the investigated period decreased by 11 from the maximum size. This dynamic should become a "red light" for the bank to take measures to prevent a possible crisis and to further reduce the indicator

As a result of the conducted research, it was found that during the studied period, PrivatBank and UKRSIBBANK are at a sufficient level of financial security, and Oschadbank is at a level of insufficiency. It was determined that the level of financial security of banks depends on financial security regulators, appropriate management measures, the creation of a control policy and a number of other factors that make it possible to strengthen the financial security of banks. The analysis of this topic showed that financial security in the banking sector is not in the best condition and requires serious measures to improve it.

Ключові слова: фінансова безпека, комерційний банк, оцінка, показники, дані, коефіцієнти, інтегральний показник.

Key words: financial security, commercial bank, assessment, indicators, data, coefficients, integral indicator.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Фінансова безпека банківської сфери є невід'ємною складовою фінансової безпеки держави, яка в свою чергу входить до національної безпеки та формує сталій фінансово-економічний розвиток країни. Стійка фінансова безпека комерційних банків — довіра до банківської системи країни загалом. В умовах воєнного стану та нестабільності національної економіки зростає кількість зовнішніх та внутрішніх загроз, фінансова безпека банків є важливим інструментом у їх протидії та реалізації пріоритетних цілей, зміцнення позиції на ринку банківських послуг, забезпечення його безперервного функціонування та розвитку.

Українські банки в воєнних умовах зазнали суттєву втрату клієнтської бази, проте зосередили свою діяльність на пошуку джерел фінансування та переформування напрямів використання фінансових ресурсів. Комерційні банки були змушені пролонгувати погашення кредитної заборгованості, що стало підставою скорочення власних ресурсів. Також класичний канал формування ресурсів комерційних банків як заощадження домогосподарств з початку повномасштабного вторгнення РФ значно впав, проте протягом 2022 року дещо стабілізувався завдяки "доларовим депозитам". Стабілізація всієї банківської системи, подальша акумуляція фінансових ресурсів та забезпечення захисту інтересів всіх суб'єктів банківської сфери складають підґрунтя фінансової безпеки держави та вимагають подальшого дослідження.

Для забезпечення та підтримки фінансової безпеки, комерційні банки, як і усі інші суб'єкти господарювання створюють відповідні умови, серед яких: забезпечення зворотності кредитів; зниження банківських

ризиків; підтримання ліквідності; підвищення прибутковості, попередження та профілактика правопорушень і злочинних посягань на фінансову стійкість банку, оперативне реагування на негативні тенденції та зовнішні і внутрішні загрози, що виникають та їх нейтралізація тощо. Такі забезпечення можуть базуватися на нормативно-правових документах, що визначають формування стратегій фінансової безпеки, їх поділяють на 2 групи:

1. Ті, які визначають національну безпеку України з усіма її складовими ("Стратегія економічної безпеки України на період до 2025 року" та "Стратегія забезпечення державної безпеки").

2. Ті, хто регламентують розвиток фінансового сектору економіки України ("Напрями стратегії розвитку фінансового сектору України" та "Стратегія розвитку фінтеху в Україні").

Вище перелічені стратегії не є повним переліком документів, які могли б повністю окреслити формування стратегій забезпечення фінансової безпеки банків, але є ключовими у переосмисленні та розгляді новітнього порядку загроз для подальшого розвитку банківської системи країни.

Неможливо досягти відповідного рівня забезпечення фінансової безпеки, систематично не аналізуючи досягнуті показники діяльності. Тому актуальність дослідження питання забезпечення фінансової безпеки кредитно-фінансової установи не викликає сумніву.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Дослідженню проблематики фінансової безпеки комерційних банків протягом всієї незалежності України було присвячено значну кількість публікацій як теоретиків, так і практиків. Так, такі фахівці як Квасницька Р., Доценко І., Литвиненко О. в своїх працях розглядають



Рис. 1. Кількість банків в Україні протягом 2018—2022 рр.

Джерело: систематизовано, узагальнено та згруповано за даними [9].

проблеми забезпечення фінансової безпеки банку з урахуванням зовнішніх та внутрішніх загроз та обґрунтовують, що процес формування механізму забезпечення фінансової безпеки банку є комплексним і має враховувати вплив внутрішніх та зовнішніх загроз [1, с. 73—78; 2, с. 47—54]. Федорущенко В., Барановський О. в своїх дослідженнях наводять формування системи забезпечення фінансової безпеки банківського сектору [3, с. 16—27]. Коваленко В. в своїх матеріалах дослідження обґрунтовує найважливіші нормативно-правові документи щодо формування стратегії фінансової безпеки банків, визначає загрози, які є підґрунтям структурних дисбалансів економіки та впливають на рівень фінансової безпеки банківської системи [4, с. 141—151]. Вчені Дробязко А., Любіч О, Олійник Д. висвітлюють своїх трудах основні макроекономічні тенденції, що впливають на функціонування фінансових установ та аргументують доцільність виконання стратегії розвитку державних банків України із метою збільшення капіталізації цього сектору й залучення на ринок іноземного капіталу в прямі інвестиції [5, с. 74—89].

Але попри значні наукові здобутки і накопичений практичний досвід в питаннях формування та забезпечення фінансової безпеки банківської сфери України залишається низка питань, які вимагають подальшого дослідження. Доцільно акцентувати увагу на оцінюванні діяльності банків України на прикладі конкретних фінансових установ для формування та підтримання фінансової безпеки саме банківської системи в умовах воєнного стану.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Метою статті є оцінювання фінансової безпеки комерційних банків України, що ґрунтується на аналізованні показників ефективності діяльності банку та дослідженні показників, що характеризують рівень його захищеності та здатність протистояти кризовим явищам.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Сьогодні відбуваються значні зміни в міжнародній економіці, що започаткували нові фінансові процеси на тлі військових дій. У цих умовах фінансова безпека є важливим компонентом національної економіки, яка вимагає формування надійного та фінансово стійкого середовища для запобігання впливу ряду загроз в умовах економічної нестабільності. Фінансова безпека бан-

ківського сектору характеризує забезпечення фінансової стабільності всієї банківської системи держави та формує стійкий розвиток банківського бізнесу.

Фінансова безпека банку — стан банківської установи, що характеризується збалансованістю та стійкістю до впливу зовнішніх і внутрішніх загроз, його здатністю досягати поставлених цілей і генерувати достатній обсяг фінансових ресурсів для забезпечення сталого розвитку [6, с. 141—148]. Фінансова безпека банку проявляється у вмінні нарощувати та зберігати фінансовий потенціал на конкурентних позиціях, який буде використовуватися для досягнення стратегічних цілей та завдань, а також забезпечення незалежності та стабільності функціонування банку [7, с. 254—262].

Сьогодні в Україні стан фінансової безпеки комерційних банків визначається нестабільністю, наявними структурними дисбалансами між співвідношенням попиту та пропозиції на кредитні ресурси банків, дефіцитом залучення коштів, що забезпечує формування ресурсної бази банків. Недостатня якість наявних активів на балансі банків потребує якнайшвидшої стабілізації розвитку банківської системи. Серйозні зміни також спостерігаються і у технологіях ведення банківського бізнесу, зокрема це простежується при формуванні каналів взаємодії банків з клієнтами, що обумовлено, з одного боку, необхідністю скорочення операційних витрат, а з іншого, бажанням банків створювати нові цікаві банківські продукти, засновані на нових технологічних платформах [8].

Розглядаючи сучасний стан банківської системи України, необхідно відзначити, що політична та військова нестабільність, значна інфляція та загальна економічна дестабілізація негативно вплинула на банківський сектор. Така ситуація призвела до зменшення кількості банків, що функціонували на території України. За даними офіційного сайту Міністерства Фінансів у 2018 р. кількість комерційних банків становила 77 установ, у 2019 р. — 75(-2), у 2020 р. — 74(-1), у 2021 р. — 71(-3), а у 2022 р. — 67(-4) (рис. 1).

У процесі своєї роботи, кожен банк прагне максимізувати прибуток та мінімізувати ризики, які можуть цьому завадити. Але слід пам'ятати, що за цими ризиками діяльність фінансової установи стає залежною від низки факторів. В кращому випадку, банк обійде усі ризики та отримає максимальний прибуток, у гіршому — неплатоспроможність установи та банкрутство.

Оскільки фінансова безпека банку визначається рівнем його захищеності та ступенем ефективності

Таблиця 1. Розрахунок інтегрального показника фінансової безпеки "Приватбанк" у 2018—2021 рр.

Назва показника	2018		2019		2020		2021	
	Розрах. велич.	Кіл-ть балів	Розрах. велич.	Кіл-ть балів	Розрах. велич.	Кіл-ть балів	Розрах. велич.	Кіл-ть балів
Ефективність операцій з процентними коштами, частка од.	2,2	10	2,4	10	2,8	10	5,5	10
Рентабельність активів, %	4,6	10+1	10,5	10+1	6,3	10+1	8,7	10+1
Рівень процентної маржі, %	6	10+1	6,3	10+1	5,6	10+1	7,3	10+1
Ефективність комісійної діяльності, частка од.	4,4	10+1	3,8	10+1	3,1	10+1	3	10+1
Коефіцієнт ліквідності	1,1	10+1	1,2	10+1	1,2	10+1	1,2	10+1
Коефіцієнт співвідношення кредитів і зобов'язань, частка од.	0,2	0	0,23	0	0,16	0	0,2	0
Коефіцієнт достатності капіталу, %	11,3	10+1	18	10+1	14	10+1	17	10+1
Інтегральний показник фінансової безпеки (сума балів)	-	65	-	65	-	65	-	65

Джерело: сформовано на основі [11;13].

діяльності, основою побудови методики оцінки фінансової безпеки банку є дві групи показників:

— показники, які характеризують ефективність діяльності банку;

— показники, які характеризують рівень його захищеності та здатність протистояти кризовим явищам.

Кожен з поданих вище показників несе в собі відповідний економічний зміст. Коротко розглянемо кожен з груп та дамо їх відповідну характеристику.

Отже до першої групи, яка характеризує ефективність діяльності банку, можна віднести:

1. Ефективність операцій з процентними коштами. Демонструє збалансованість процентних операцій банку.

2. Рентабельність активів. Показує ефективність роботи керівництва банку та віддачу від вкладених коштів. Чим значення розрахованого показника вище, тим краще.

3. Рівень процентної маржі. Характеризує ефективність процентної політики.

4. Ефективність комісійної діяльності. Дає можливість розглянути здатність банку заробляти на наданні комісійних послуг.

Наступною групою показників є показники захищеності банку, до яких входять:

1. Коефіцієнт ліквідності. Показує здатність банку своєчасно виконувати свої зобов'язання за рахунок активів.

2. Коефіцієнт співвідношення кредитів і зобов'язань. Демонструє агресивність кредитної політики банку.

3. Коефіцієнт достатності капіталу. Розкриває співвідношення власних і залучених коштів.

Проведенню оцінки фінансової безпеки передувало дослідження рейтингу Forinsurer "Рейтинг надійніших банків України 2023", при складанні якого враховувалася здатність банку без затримки повернути депозити, якщо у нього з'являться фінансові проблеми або про-

блеми погашення кредитів та зростання заборгованості клієнтів, а також рівень підтримки акціонерів та держави. Важливу роль відігравав фактор власника з погляду поповнення капіталу та ліквідних ресурсів, що є основою стійкості у стресових умовах. Жоден банк, який належить державі чи міжнародним фінансовим холдингам, не був визнаний неплатоспроможним.

За допомогою особистого досвіду та попереднього дослідження було обрано три банки, які займають перші стрічки рейтингу та активно популяризуються серед населення України: Приватбанк, Ощадбанк, та Укрсиббанк. Використовуючи дані фінансових звітів банків, доцільно здійснити розрахунок показників ефективності їхньої діяльності протягом 2018—2021 рр., які наведено в табл. 1, 2 та 3.

При проведенні оцінювання фінансової безпеки банку використовується комплексна методика з інтегральним значенням у 70 балів — максимум по 10 балів на кожний із наведених показників (4+3). За результатами розрахунків та аналізу банк може отримати один з трьох типів оцінки рівня фінансової безпеки:

— критичний (менше 20 балів), означає серйозне порушення рівня фінансової безпеки банку.

— недостатній (20—50 балів), свідчить про наявність низки проблем у діяльності банку, які в майбутньому можуть стати причиною виникнення кризи.

— достатній (50—70 балів), відповідає задовільному рівню фінансової безпеки банку.

Розрахунок інтегрального показника фінансової безпеки банків у 2018—2021 рр. наведено в таблицях №1, №2 та №3. Отже розглянемо та проведемо аналіз кожної з них. Дані табл. 1 свідчать про те, що протягом усього досліджуваного періоду Приватбанк був у зоні достатньої фінансової безпеки, про це свідчить чітка динаміка зростання більшості показників, які позитивно відображаються як на ефективній діяльності банку, на рівні його захищеності й відповідно на фінансовій безпеці.

Таблиця 2. Розрахунок інтегрального показника фінансової безпеки "Ощадбанк" у 2018—2021 рр.

Назва показника	2018		2019		2020		2021	
	Розрах. велич.	Кіл-ть балів	Розрах. велич.	Кіл-ть балів	Розрах. велич.	Кіл-ть балів	Розрах. велич.	Кіл-ть балів
Ефективність операцій з процентними коштами, частка од.	1,4	10	1,4	10	1,8	10	2,8	10
Рентабельність активів, %	0,07	0	0,1	0	1,2	0	0,4	0
Рівень процентної маржі, %	2,5	0	2,2	0	3,4	0	5,7	10
Ефективність комісійної діяльності, частка од.	3	10+1	3	10+1	3	10+1	3	10+1
Коефіцієнт ліквідності	1,1	10+1	1,1	10+1	1,1	10+1	1,1	10+1
Коефіцієнт співвідношення кредитів і зобов'язань, частка од.	0,34	0	0,28	0	0,3	0	0,35	0
Коефіцієнт достатності капіталу, %	8,5	0	8	0	9,4	5	9,3	5
Інтегральний показник фінансової безпеки (сума балів)	-	32	-	32	-	37	-	37

Джерело: сформовано на основі [10; 13].

Дані табл. 2 можна є протилежними попередній інформації, оскільки протягом усього досліджуваного періоду Ощадбанк був у зоні недостатньої фінансової безпеки, що свідчить про наявність низки проблем у діяльності банку, які в майбутньому можуть стати причиною виникнення кризи. Проте, у розрахунках 2020 та 2021 рр. спостерігається зростання кількості балів на відміну від 2018—2019 рр., що могло стати причиною відповідної реакції керівництва банку, щодо ще більш можливого зниження показника у майбутнього та дало поштовх для покращення рівня фінансової безпеки.

У табл. 3 наведено розрахунки показників, щодо рівня фінансової безпеки Укрсиббанку. Перші спостереження свідчать, що ситуація фінансової захищеності банку є досить міцною, проте, незважаючи на те, що банк знаходиться на рівні достатності показник його рівня фінансової безпеки протягом досліджуваного періоду з максимального розміру зменшився на 11. Дана динаміка має стати для банку "червоним світлом" для прийняття мір попередження можливої кризи та ще більшого зниження показника.

Після проведення розрахунків, аналізу та оцінки ситуації у розрізі фінансової безпеки банків, доцільно об'єднати відомі нам бали за досліджуваний період і відобразити їх у вигляді діаграми (рис. 2).

Використання інструментарію скоринг-методики для вимірювання рівня фінансової безпеки дозволяє банку не тільки виявляти зародження кризових ситуацій, але й визначати їх причини та знаходити важелі та методи нейтралізації криз.

Отже, фінансові регулятори безпеки і функціонування банківських технологій покликані забезпечити стійкість та ефективність роботи комерційних банків, сприяти проведенню ряду заходів по стабілізації і підвищенню безпеки банківської діяльності, які можна визначити таким чином:

— мобілізація інтелектуального потенціалу керівництва і співробітників банку на пошук шляхів подолання фінансових труднощів;

— вироблення та реалізація стратегії контролю фінансово-економічних порушень, що забезпечує стійку платоспроможність і безпеку;

Таблиця 3. Розрахунок інтегрального показника фінансової безпеки "Укрсиббанк" у 2018—2021 рр.

Назва показника	2018		2019		2020		2021	
	Розрах. велич.	Кіл-ть балів	Розрах. велич.	Кіл-ть балів	Розрах. велич.	Кіл-ть балів	Розрах. велич.	Кіл-ть балів
Ефективність операцій з процентними коштами, частка од.	6,5	10	5	10	6	10	13	10
Рентабельність активів, %	5,1	10+1	5	10+1	2	10+1	2	10+1
Рівень процентної маржі, %	7,4	10+1	8	10+1	4,5	5	4,7	5
Ефективність комісійної діяльності, частка од.	4,1	10+1	4,1	10+1	4	10+1	4,1	10+1
Коефіцієнт ліквідності	1,1	10+1	1,1	10+1	1,1	10+1	1,1	10+1
Коефіцієнт співвідношення кредитів і зобов'язань, частка од.	0,57	5	0,46	0	0,33	0	0,41	0
Коефіцієнт достатності капіталу, %	13	10+1	13	10+1	11,2	10+1	12,2	10+1
Інтегральний показник фінансової безпеки (сума балів)	-	70	-	65	-	59	-	59

Джерело: систематизовано автором на основі [12; 13].

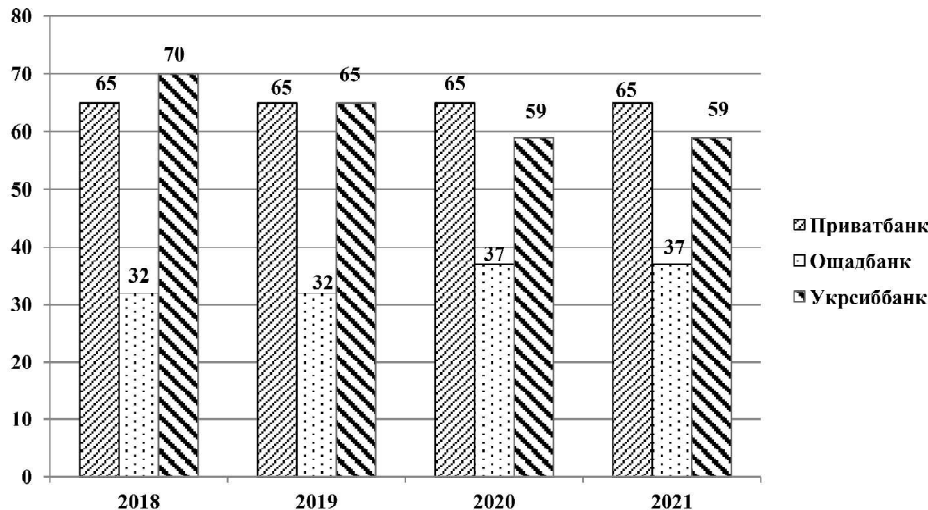


Рис. 2. Динаміка зміни інтегрального показника фінансової безпеки банків протягом 2018–2021 рр.

Джерело: систематизовано, узагальнено та згруповано за даними [9].

— створення системи страхування депозитів, яка забезпечує захист депозитів від ризику втрати вкладених коштів або мінімізацію цього ризику у разі банкрутства комерційних банків.

— усунення порушень законодавства, нормативів, бухгалтерських звітів, проведення аудиторських перевірок, ефективна робота відділів внутрішнього контролю та аудиту;

— зміцнення служби безпеки, здійснення спеціальних програм захисту банківських технологій,

— створення відповідного контрольного середовища банківського сектору.

Таким чином, внаслідок проведеного дослідження було виявлено, що протягом досліджуваного періоду на достатньому рівні фінансової безпеки знаходиться Приватбанк та Укрсиббанк, а на рівні недостатності — Ошадбанк.

У процесі дослідження розрахований інтегральний показник фінансової безпеки дав можливість розглянути три випадки розвитку рівня надійності банків. Банком, який протягом усього досліджуваного періоду мав доволі гарний кількісний показник та був близько до максимального став "Приватбанк". За період 2018—2021 рр. спостерігається позитивна динаміка до зросту більшості показників, окрім ефективності комісійної діяльності. Якщо у низки інших кофіцієнтів був можливий спад лише у 2020 році як наслідок різкого удару пандемії, то даний показник зменшувався протягом усього досліджуваного періоду та показав низьку здатність банку заробляти на наданні комісійних послуг.

Наступним банком, який у 2018 році показав гарний результат і отримав 70 максимальних балів, але протягом наступних років мав їх стрімкий спад, став "Укрсиббанк". За весь досліджуваний період починаючи з 2018 до 2021 року банк втратив 11 балів, це могло стати наслідком зменшення розміру розрахованого показника рентабельності активів та рівня процентної маржі. Що свідчить про наявність низки проблем у ефективності роботи керівництва банку, віддачі від вкладених коштів та ефективності процентної політики.

Отож, останнім дослідженим банком, який набрав недостатню кількість балів, що свідчить про наявність низки проблем у діяльності банку, які в майбутньому

можуть стати причиною виникнення кризи, став "Ошадбанк". Протягом 2018 та 2019 років спостерігалася динаміка, щодо зменшення кожного з інтегральних показників, що свідчило про досить низький рівень розвитку банку у розрізі фінансової безпеки та його надійності. Проте, вже у 2020 році спостерігається зростання як розрахованих показників так і кількості балів, що можуть свідчити про гарну реакцію керівництва на виявленні проблеми та початок роботи щодо їх усунення.

Загалом, можна зробити висновок, що рівень фінансової безпеки банків залежить від фінансових регуляторів безпеки, відповідних заходів керівництва, створення політики контролю та низки інших факторів, які дають можливість зміцнити фінансову безпеку банків та запобігти появі кризи. Використання інструментарію скоринг-методики для вимірювання рівня фінансово-економічної безпеки дозволяє банку не тільки виявляти зародження кризових ситуацій, але й визначати їх причини та знаходити важелі та методи нейтралізації криз.

Забезпечення фінансової безпеки банків під час воєнного стану в Україні вимагає як від самих банків, так і з боку регулятора кардинальних трансформаційних заходів. Зазначене пов'язане зі змінами, які відбуваються на ринку банківських послуг через виникнення проблем щодо ресурсного забезпечення банків, їх фінансової стійкості та введенням додаткових регуляторних заходів з боку НБУ. Тому, на сьогодні є потреба у розробці нової парадигми фінансової безпеки банківського сектору економіки України, яка б ґрунтувалася на вирішенні таких питань як: урегулювання нормативно-правового поля щодо фінансової безпеки; деталізації загроз, які виникли під час воєнної агресії РФ; перегляду методичних підходів щодо оцінювання фінансової безпеки банків за складовими (ресурсної, валютної, кредитно-інвестиційної, безпеки ліквідності та прибутковості); розробка програм мінімізації ризиків, пов'язаних із цифровізацією банківського бізнесу; інфраструктурна перебудова самого банківського сектору.

Література:

1. Квасницька Р. С., Доценко І. О., Приступа Д. В. Формування механізму забезпечення фінансової без-

пеки банківської установи. Електронне наукове фахове видання з економічних наук "Modern Economics". 2021. № 25. С. 73—78.

2. Литвиненко О. В. Поняття і характеристика загроз фінансовій безпеці системно важливих банків. Вісник університету банківської справи. 2021. № 3 (42). С. 47—54.

3. Федорущенко Б., Барановський О. Формування системи забезпечення фінансової безпеки банківського сектору. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice. 2021. № 5 (40). С. 16—27.

4. Коваленко В. Фінансова безпека банків: реалії та перспективи забезпечення. Економічний форум. 2022. № 2. С. 141—151.

5. Дробязко А., Любич О, Олійник Д. Оптимізація моделей бізнесу державних банків в умовах посилення вимог до фінансової безпеки у 2022 році. Фінанси України. 2022. № 1. С. 74—89.

6. Щербатих Д. В., Шпильовий Б. В. Підходи та загрози до формування фінансово-економічної безпеки банківських установ. Вісник Черкаського університету. Серія "Економічні науки". 2016. № 1. С. 141—148.

7. Шевців Л. Ю., Сенишин Б. Б. Шляхи підвищення фінансової безпеки банків України в умовах глобалізаційних процесів. Бізнес-Інформ. 2020. № 9. С. 254—262.

8. Романовська Ю., Складанюк М. Діджиталізація банківського сектору в умовах пандемії. Економіка та суспільство. 2022. 36. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1120> (дата звернення: 17.01.2023).

9. Кількість комерційних банків в Україні. Мінфін. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/banks/stat/count/2022/> (дата звернення: 14.01.2023).

10. Головний сайт Ощадбанк. Фінансова звітність. URL: <https://www.oschadbank.ua/finansova-zvitnist> (дата звернення: 14.01.2023).

11. Головний сайт Приватбанк. Фінансова звітність. URL: <https://privatbank.ua/about/finansovaja-otchetnost> (дата звернення: 14.01.2023).

12. Головний сайт Укрсіббанк. Фінансова звітність. URL: <https://ukrsibbank.com/about-bank/financial-documents/financial-reports/> (дата звернення: 14.01.2023).

13. Шелемєтьєва Т., Трохимець О., Перекрест М. (2020), Оцінка рівня фінансової безпеки комерційного банку з використанням кількісного методу. Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємство. 2020. № 6 (117). С. 174—181 (дата звернення: 14.01.2023).

References:

1. Kvasnytska, R. S., Dotsenko, I. O. and Prystupa, D. V. (2021), "Formation of a mechanism for ensuring the financial security of a banking institution", "Modern Economics" electronic scientific publication on economic sciences, vol. 25, pp. 73—78.

2. Lytvynenko, O. V. (2021), "The concept and characteristics of threats to the financial security of systemically important banks", Bulletin of the University of Banking, vol. 3 (42), pp. 47—54.

3. Fedorushchenko B. and Baranovskyi O. (2021), "Formation of the system for ensuring financial security of the banking sector", Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice, vol. 5 (40), pp. 16—27.

4. Kovalenko, V. (2022), "Financial security of banks: realities and prospects of provision", Economic Forum, vol. 2, pp. 141—151.

5. Droblyazko, A., Lyubich, O. and Oliynyk, D. (2022), "Optimization of business models of state banks in the conditions of increased requirements for financial security in 2022", Finances of Ukraine, vol. 1, pp. 74—89.

6. Shcherbatykh, D.V. and Shpylovyi, B.V. (2016), "Approaches and threats to the formation of financial and economic security of banking institutions", Herald of Cherkasy University. Series "Economic Sciences", vol. 1, pp. 141—148.

7. Shevtsiv, L.Yu. and Senyshyn, B.B. (2020), "Ways of increasing the financial security of Ukrainian banks in the conditions of globalization processes", Business-Inform, vol. 9, pp. 254—262.

8. Romanovska, Yu. and Skladaniuk, M. (2022), "Digitalization of the banking sector in the conditions of the pandemic", Economy and society, vol. 36, available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1120> (Accessed 17 January 2023).

9. Ministry of Finance (2022), "Number of commercial banks in Ukraine", available at: <https://index.minfin.com.ua/ua/banks/stat/count/2022/> (Accessed 14 January 2023).

10. The official site of Oschadbank (2022), "Financial Statement", available at: <https://www.oschadbank.ua/finansova-zvitnist> (Accessed 14 January 2023).

11. The official site of Privatbank (2022), "Financial Statements", available at: <https://privatbank.ua/about/finansovaja-otchetnost> (Accessed 14 January 2023).

12. The official site of Ukrsibbank (2022), "Financial Statements", available at: <https://ukrsibbank.com/about-bank/financial-documents/financial-reports/> (Accessed 14 January 2023).

13. Shelemetyeva, T., Trokhymets, O. and Perekryst, M. (2020), "Assessment of the level of financial security of a commercial bank using a quantitative method", State and regions. Series: Economy and entrepreneurship, vol. 6 (117), pp. 174—181 (Accessed 14 January 2023).

Стаття надійшла до редакції 07.02.2023 р.

www.economy.nayka.com.ua

Електронне фахове видання

**Ефективна
ЕКОНОМІКА**

Виходить 12 разів на рік

Журнал включено до переліку наукових фахових видань України з ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Категорія «Б»)

Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292

e-mail: economy_2008@ukr.net

тел.: (044) 223-26-28

(044) 458-10-73